

Monumentnummer*: 531628

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 september 2014
Kadaster deel/nr 82642/29

Woonplaats* Houten
Gemeente* Houten
Provincie* Utrecht

Locatiennaam Houten
Locatieomschrijving Fort Honswijk

Kadastrale gemeente* Houten
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2552

*Omschrijving***

Cluster 61. Schuilplaats met verbruiksmagazijn C/bomvrij gebouw.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

SCHUILPLAATS MET VERBRUIKSMAGAZIJN C / BOMVRIJ GEBOUW als een door een aarden dekking tegen inslagen van projectielen beveiligd onderkomen. Met de toename van de draagwijdte van het geschut, de kracht van de inslagen van projectielen en de explosieve kracht van (brisant)granaten werd het steeds moeilijker weerstand te bieden tegen beschietingen. Verzwaring van metselwerk, toepassing van schokabsorberende metselsystemen (onder meer door middel van bogen), flauwe hellingshoeken en gebogen of juist puntige vormen, gebruik van beton - en later van gewapend beton - in steeds zwaardere uitvoering, was een van de manieren om de vestingwerken bestand te houden tegen toenemende aanvalskracht. Bovendien was het aanbrengen van aarddekkingen een goed middel gebleken om de energie te absorberen of te dempen. Dit is de reden waarom vele gemetselde of betonnen werken van een aardlaag of een frontbescherming van zand of aarde zijn voorzien. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken, wanneer ze werden geacht bestand te zijn tegen een van tevoren bepaald aantal inslagen van zwaar kaliber.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Direct achter en deels in de courtine van de oostelijke fortwal gelegen en aan drie zijden door aardwerk gedekte SCHUILPLAATS MET VERBRUIKSMAGAZIJN C / BOMVRIJ GEBOUW, daterend uit de periode 1878-1882. In de 20ste eeuw voorzien van een nieuwe gevel. In deze gevel een getoogde toegang met dubbele houten deur uit de periode 1878-1882.

Waardering

SCHUILPLAATS MET VERBRUIKSMAGAZIJN C / BOMVRIJ GEBOUW op Fort Honswijk is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit de periode 1878 -1882 en dat een voorbeeld is van een schuilplaats met verbruiksmagazijn.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is goed bewaard omdat kenmerkende onderdelen behouden en herkenbaar zijn gebleven.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument